

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลสีเหล่าทัพ

ร้อยตรีราชเอกหนูวิภาณย์ พธิปัสดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในสาขาเศรษฐศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-024-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๑ ก.พ. 2544

**FACTOR AFFECTING JOB SATISFACTION
AMONG NURSES OF THE ARMED FORCES**

Pol. Capt. Wilawan Potipassa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication
Department of Public Relations

Graduate School
Chulalongkorn University

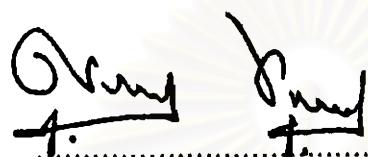
Academic Year 1997

ISBN 974-639-024-4

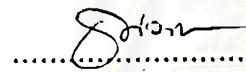
หัวขอวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลสู่เหล่าทัพ
โดย ร้อยตำรวจเอกหญิง วิลาวัณย์ พิธิปัสดา
สาขา นิเทศศาสตรพัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล

บันทึกวิทยาลัย ฯพลังกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ Kunathit Bulyo)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล)

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
..... ที่ปรึกษา..... กรรมการ..... เกณฑ์..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ประชาติ สถาปิตานันท์ สองหล)

วิสาหกิจ ในธุรกิจ : ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาล
สัมภาระ (FACTOR AFFECTING JOB SATISFACTION AMONG NURSES OF THE
ARMED FORCES) อ. ที่ปรึกษา : ดร. อาจารย์ แก้วิกฤต, 161 หน้า.
ISBN 974-639-024-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและทดสอบตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ดัง ๆ ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานพยาบาล โดยกลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพจาก โรงพยาบาลในสัมภาระจำนวน 227 คน วิธีการวิจัยได้นำเอาวิธีการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ เข้ามาใช้โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบบโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ได้ทำการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์ร้อยละโดยวิธีการวิเคราะห์ทาง สถิติ คือการนำค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน และการทดสอบแบบพนคุณ พบร่วม ตัวแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมั่นยำสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$) มีดังนี้

1. ตัวแปรที่มีผลกระทบทางตรงต่อความพึงพอใจในการทำงานคือการสนับสนุนทาง สังคมและความเห็นอยู่หน่ายในการทำงาน
2. ตัวแปรที่มีผลกระทบทางอ้อมต่อความพึงพอใจในการทำงานคือสภาพการทำงาน ความเครียด เครือข่ายทางสังคมด้านระยะเวลาติดต่อสื่อสาร ประสบการณ์การทำงาน อายุ และ โรงพยาบาลที่สังกัด
3. การสนับสนุนทางสังคมมีปริมาณผลกระทบทางตรงต่อความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด (.26) รองลงมาคือ ความเห็นอยู่หน่ายในการทำงาน (.21)
4. สภาพการทำงานมีปริมาณผลกระทบทางอ้อมต่อความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด (.15) รองลงมาคือ ความเครียด (.11) เครือข่ายทางสังคมด้านระยะเวลาติดต่อสื่อสาร (.01) ประสบการณ์การทำงาน และอายุของบุคลากรพยาบาล (.10)
5. การสนับสนุนทางสังคมมีปริมาณผลกระทบโดยรวมต่อความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด (.26) รองลงมาคือ ความเห็นอยู่หน่ายในการทำงาน (.21) สภาพการทำงาน (.15) ความ เครียด (.11) ส่วนตัวที่มีปริมาณผลกระทบโดยรวมต่ำที่สุดคือ โรงพยาบาลที่สังกัด (.01)

C852058 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : FACTOR AFFECTING / JOB SATISFACTION

WILAWAN POTIPASSA : FACTOR AFFECTING JOB SATISFACTION AMONG
NURSES OF THE ARMED FORCES: THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JARANAI
GALGOSOL, 161 PP. ISBN 974-639-024-4

The objective of the research is to find the causal relationship model among the factor affecting of nurse satisfaction to prove the classical model. The sample are 227 professional nurses in four armed forces organizations. The research methodology to be applied to study is path analysis under the question constructed in to one questionnaire. The instrument had been tested for validity and reliability and used for data collection afterward. The data has been analyzed through statistics of mean value, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient, Path coefficient, Generalized squared multiple correlation coefficient, and Multiple regression. The major findings are the causal relationships model which is significantly consistent with the empirical data at .05 level ($P < .05$) are as follows :

1. Job satisfaction is directly effect by social support and burn out in job.
2. Job satisfaction is indirectly effect by work environment, stress, social network about length of communication, experience, demography about age and the hospital of nurse.
3. Social support is the highest direct effect (.26) on job satisfaction, the follow by burn out in job (.21)
4. Work environment is the highest in direct effect on job satisfaction (.15), the follows by stress (.11), social network about length of communication (.10), experience (.10) and demography about age (.10)
5. Social support is the highest total effect (.26) on job satisfaction, the follows by burn out in job (.21), work environment (.15), stress (.11) but the hospital of nurse is the lowest total effect (.01)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา คณิตศาสตร์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต ร.ศ.๖๗ นิติกรลักษณ์ ใจเขียวสก
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๔๓
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จดุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รศ. ฯระใน
แกนกลาง อาจารย์พีริกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือเสมอมา ผู้
วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความกรุณาของท่านเป็นที่สุด จึงขอกราบพระคุณท่านมา
ณ โอกาสนี้ รวมทั้ง รศ. ชนาดี บุญสิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. ปาริชาต สถาปัตยา
นนท์ สุริพลด กรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ ด้วยเช่นกัน

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ประสีกธีรภัณฑ์ ดร.วรรณ แกมเกต ที่
กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สิทธิในการวิจัย พัฒนาทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าห้องผู้
ป่วย และพยาบาลทุกท่าน ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลพระปีนเกล้า โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และ โรงพยาบาลต่ำหว尤 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้.

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และน้องของข้าพเจ้าที่เคยช่วยเหลือและ
ให้กำลังใจเสมอมา ตลอดจนเพื่อนๆ แข� เพื่อนพยาบาลผู้ร่วมงานในห้องผ่าตัด โรงพยาบาลต่ำหว尤
เพื่อนๆ ในเทศศาสตร์มนานบันพิท รวมไปถึง พี่เบี้ล น้องนุส น้องปู เป้ น้องร้อ และผู้ที่ไม่สามารถเอ่ย
นามได้หมดในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างมาก ขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับคุณ
สุรัสันต์ ตั้งภูมิจรัสวงศ์ คุณพ่อให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในทุกด้าน และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยผ่านอุปสรรค
นานปีการ จนประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้.

ร้อยตำรวจเอกภูมิวิลาวัณย์ โพธิปัสสา

สารบัญ

หน้า	
๑	บทคัดย่อภาษาไทย.....
๒	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....
๓	กิตติกรรมประกาศ.....
๔	สารบัญ.....
๕	สารบัญตาราง.....
๖	สารบัญแผนภูมิ.....
บทที่	
๑	๑. บทนำ.....
๑	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....
๗	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....
๗	สมมติฐานของการวิจัย.....
๙	ขอบเขตการวิจัย.....
๑๐	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....
๑๒	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....
๑๓	๒. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....
๑๓	ตอนที่ ๑ ด้านการสื่อสารและสังคมในงานพยาบาล.....
๑๕	-แนวคิดด้านการสื่อสาร.....
๒๑	-แนวคิดด้านเครือข่ายทางสังคม.....
๒๒	-แนวคิดด้านการสนับสนุนทางสังคม.....
๓๕	ตอนที่ ๒ ด้านงานพยาบาล.....
๓๗	-แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....
๔๘	-แนวคิดเกี่ยวกับความเน้นอยู่หน่วยในการทำงาน.....
๕๘	-แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานพยาบาล.....

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ประชารักษ์และกสุ่มตัวอย่าง.....	67
การสร้างตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5. สรุปผลการวิจัย ยกไปรษณีย์ และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปผลการวิจัย.....	116
ยกไปรษณีย์ผลการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	136
รายการข้างใน.....	140
ภาคผนวก.....	148
ประวัติผู้วิจัย.....	161

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยจำแนกตามโรงพยาบาล	77
2. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	77
3. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	78
4. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มผู้สูบถ่านมากพอสมรถ.....	79
5. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
6. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสมการณ์การทำงาน....	79
7. แสดงจำนวนร้อยละของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่าง.....	80
8. แสดงจำนวนร้อยละของวิธีการติดต่อกับบุคคลในเครือข่าย.....	80
9. แสดงจำนวนร้อยละของความดื้อที่ใช้ติดต่อกับบุคคลในเครือข่าย.....	81
10. แสดงจำนวนร้อยละของระยะเวลาที่ติดต่อกับบุคคลในเครือข่าย.....	81
11. แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมพยาบาล...	82
12. แสดงค่าเฉลี่ยการสนับสนุนทางสังคมพยาบาล.....	86
13. แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการทำงานพยาบาล.....	87
14. แสดงค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการทำงานพยาบาล.....	92
15. แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยความเครียดในการทำงานพยาบาล.....	92
16. แสดงค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความเครียดในการทำงานพยาบาล.....	96
17. แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านความเห็นชอบนัยในการทำงานพยาบาล	97
18. แสดงค่าเฉลี่ยระดับความเห็นชอบนัยในการทำงานพยาบาล.....	99
19. แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านความพึงพอใจในการทำงาน.....	99
20. แสดงค่าเฉลี่ยด้านความพึงพอใจในการทำงาน.....	104
21. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน.....	105
22. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากภาวะตัวแปรสมมติฐาน.....	107
23. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากการปรับปุ่มครั้งที่ 1	110
24. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากการปรับปุ่มครั้งที่ 2	112
25. แสดงปริมาณผลกระทบของตัวแปรต่อความพึงพอใจในการทำงานพยาบาล....	114

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แสดงตัวแบบของระบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน.....	8
2. แสดงแบบจำลองของเบนซ์.....	16
3. แสดงแบบจำลองของชาร์มม์.....	17
4. แสดงกราฟบวกของการสื่อสาร.....	19
5. แสดงตัวแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน.....	106
6. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางตัวแบบสมมติฐาน.....	107
7. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางการปรับปรุงตัวแบบครั้งที่ 1	110
8. แสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางการปรับปรุงตัวแบบครั้งที่ 2	113

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**